

2025 EYLÜL İMALAT PMI GELİŞMELERİ

LAMİA BENAN OĞUZ¹, EYLÜL 2025

YÖNETİCİ ÖZETİ:

İmalat sektöründeki bozulma eğilimi 2025'in üçüncü çeyreği sonunda da sürdü. Ağustos'ta 47,3 olan manşet PMI, Eylül'de 46,7'ye gerileyerek yavaşlamanın bir buçuk yıldır devam ettiğini gösterdi. Yeni siparişler ve üretimdeki zayıflama, firmaların istihdam ve girdi alımlarında temkinli davranmasına yol açtı. Talepteki durgunluk ihracat ve üretimde belirgin düşüşe neden olurken, siparişlerdeki azalma birikmiş işlerin azalmasını sağladı. Satılmayan ürünler stoklara eklendi ve üç ay aradan sonra ilk kez üretim sonrası stoklarda artış kaydedildi.

Sektörler arasında en iyi performansı gıda ürünleri gösterdi. Yeni siparişlerdeki güçlü artış, son beş ayın ilk üretim toparlanmasını sağladı ve istihdam ile stokları destekledi. Gıda siparişleri son 19 ayın en yüksek seviyesine ulaştı ve girdi stoklarında artış kaydeden tek sektör oldu. Buna karşılık tekstil, talebi canlandırmak için fiyatlarını üst üste yedinci kez düşürmesine rağmen zayıf performansını sürdürdü; üretim ve siparişlerde en keskin düşüş yine bu sektörde görüldü. Üçüncü çeyrek sonunda çalışan sayısı yalnızca gıda ve elektrikli-elektronik sektörlerinde sınırlı artarken, en belirgin istihdam kaybı tekstilde yaşandı.

On sektörün yalnızca ikisi (gıda ile ağaç ve kağıt ürünleri) üretimini artırırken, makine ve metal ürünleri ihracat siparişlerinde artış sağlayan tek sektör oldu. Enflasyonist baskılar güçlense de tarihsel ortalamalara göre ılımlı kaldı. Liranın değer kaybı girdi maliyetlerini artırdı; enflasyon son üç ayın en hızlı artışını kaydederek yüksek seviyede seyretti. Benzer şekilde satış fiyatları da Nisan'dan bu yana en sert yükselişini gösterdi.

Bu dönemde girdi maliyetleri enflasyonu sekiz sektörde yükseldi; en sert artış gıdada, en yavaş artış ise ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedildi. Satış fiyatları Eylül'de en hızlı şekilde gıdada artarak Nisan 2024'ten bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Tekstil ise fiyatlarını düşürmeye devam ederek satış fiyatlarında gerileme yaşayan tek sektör oldu.

¹ Lamia Benan Oğuz Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomi ve Finans bölümü 4. Sınıf öğrencisidir.

Tarih	Ocak 25	Şubat 25	Mart 25	Nisan 25	Mayıs 25	Haziran 25	Temmuz 25	Ağustos 25	Eylül 25	Görünüm
İmalat Sanayi	48.0	48.3	47.3	47.3	47.2	46.7	45.9	47.3	46.7	---
Gıda	49.9	51.2	52.1	50.9	47.7	48.3	44.4	49.8	52.8	---
Tekstil	42.5	42.8	43.8	41.0	41.2	38.1	41.6	40.5	40.6	---
Giyim Deri	47.5	43.7	45.0	43.8	50.2	43.7	43.1	44.0	45.3	---
Ağaç Ve Kağıt	44.1	47.2	50.9	45.1	47.7	46.3	47.8	48.7	47.9	---
Kimya Kauçuk	47.3	47.2	43.3	44.8	47.2	44.3	45.2	44.0	45.7	---
Metalik Olmayan Mineral	45.5	47.4	48.8	46.7	50.0	48.6	48.1	47.7	43.2	---
Ana Metal	45.2	48.3	41.9	44.9	48.7	46.4	47.4	50.5	47.3	---
Makine Metal	49.2	47.3	46.7	44.1	47.5	48.3	47.9	47.5	48.0	---
Elektrik Elektronik	47.3	48.6	45.8	49.8	47.1	46.7	48.5	47.7	46.3	---
Kara Ve Deniz Taşıtı	48.1	49.7	50.4	44.0	45.4	43.8	43.5	46.1	46.0	---

SEKTÖREL GÖRÜNÜMLER:

Gıda Ürünleri

Eylül ayında PMI 52,8 oldu. Yeni siparişlerde artış yaşanan tek sektör olan gıda ürünleri iki aydır üst üste yaşanan artışlar sayesinde istihdamı, üretimi, satın alma faaliyetlerini de arttırdı. Enflasyonist baskıların etkisi hem girdi hem de nihai ürünlerde güçlenerek artmaya devam ediyor. (Önceki PMI: 49,8)

Tekstil Ürünleri

PMI 40,6'yla yine eşik değerin altında kaldı. Durgun talep ortamını hareketlendirmek için girdi maliyetlerindeki keskin artışa rağmen tekrardan satış fiyatlarını düşüren tekstil sektöründe herhangi bir iyileşme söz konusu olamadı. Üretim üst üste 27'nci ay düşüş kaydetti. Yaşanan düşüş geçtiğimiz aya nazaran hız kesmiş olmasına rağmen anket kapsamında incelenen on sektör içerisinde en yüksek oranda gerçekleşti. Temmuz 2023'ten bu yana yeni ihracat siparişlerinde en sert düşüş kaydedildi. (Önceki PMI: 40,5)

Giyim ve Deri Ürünleri

PMI geçtiğimiz aya göre daralma bölgesinde 45,3 ile ufak bir toparlanma kaydetmiş olmasına rağmen eşik değeri geçmeyi başaramadı. Ağustos ayında da artmaya devam eden ancak yavaşlamış olan girdi enflasyonu eylül ayında son beş ayın en yüksek seviyesinde kaydedildi. Bu durum satış fiyatlarına da yansıdı ve son bir yılın en belirgin yüksek artışı yaşandı. Üretim, yeni siparişler ve istihdam eşik değerin altında kaldı. (Önceki PMI: 44,0)

Ağaç ve Kağıt Ürünleri

Eylül ayında ağaç ve kağıt ürünleri PMI 47,9 açıklandı. Ağustos ayında yeniden büyümeye geçen üretim, Eylül ayında da ılıman büyümesini sürdürmekte. Enflasyonun etkilerini hem girdi hem de nihai ürünlerde görüyoruz. Girdi enflasyonu incelenen sektörler içerisinde en düşük seviyeyi ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydetti. Yeni siparişler, istihdam ve satın alma faaliyetleri görece zayıf eğilimini sürdürdü. Bu üç göstergede de yavaşlama devam etti. (Önceki PMI: 48,7)

Kimyasal, Plastik ve Kauçuk Ürünler

PMI 45,7 ile bu ay da daralma bölgesinden çıkmayı başaramadı. Üretim, istihdam, ihracat ve toplam yeni siparişlerdeki düşüş önceki aylara göre hız kesmiş olsa da eşik değeri geçmeyi başaramadı. Girdi fiyatları hızlanarak artmaya devam ediyor. Yeni siparişlerdeki zayıflık ve satılamayan ürünlerin stoklara eklenmesi sonucu nihai ürün stoklarında artış meydana geldi. (Önceki PMI: 44,0)

Metalik Olmayan Mineral Ürünler

PMI 43,2 ile sektörün önceki aya göre daha kötü bir performans sergilediğini gösteriyor. Metalik olmayan mineral ürünler sektöründe üretim daralması Eylül ayında 38,9 ile belirgin bir şekilde hızlanarak Ocak 2024'ten beri en yüksek oranda kaydedildi. Yeni siparişlerin üst üste dört ay yavaşlaması ve yeni ihracat siparişlerindeki düşüş üretimde yaşanan daralmaya sebep olarak gösterilebilir. Sonuç olarak istihdam da son iki yılın en yüksek oranında azaldı. Girdi enflasyonu son sekiz ayın en yüksek seviyesinde kaydedilmiş olsa da firmaların satışlarını sürdürme çabası sebebiyle nihai ürün fiyatlarında daha sınırlı artış oldu. (Önceki PMI: 47,7)

Ana Metal Sanayi

Geçtiğimiz ay yaşanan ılımlı büyümenin ardından 47,3 ile tekrardan eşik değerin altında kalan ana metal sanayinde üretim, yeni siparişler ve istihdamda da yeniden daralma yaşandı. Girdi maliyetleri ve nihai ürün enflasyonu hızlanarak artmaya devam ediyor. (Önceki PMI: 50,5)

Makine ve Metal Ürünler

Eylül ayında PMI 48,0 açıklandı. Üretimdeki yavaşlama hız kesti ve son 14 ayın en ılımlı seviyesinde gerçekleşti. Yeni ihracat siparişleri üst üste ikinci ayda da artış göstermesine rağmen toplam yeni siparişler yavaşladı. İstihdam Ağustos'taki büyümenin ardından yeniden daralma bölgesine geçti. Girdi enflasyonunun artış hızında yavaşlama yaşandı.

ve artış son 9 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Girdi fiyatları enflasyonu da hız kesmiş olmasına rağmen artmaya devam ediyor. (Önceki PMI: 47,5)

Elektrikli ve Elektronik Ürünler

Eylül ayında PMI 46,3 ile geçtiğimiz aya göre daha kötü bir performans gösterdi. İstihdam 2 aylık bir sürecin ardından yeniden artış gösterdi ve toparlanmaya başladı. İstihdamdaki artışın etkisiyle birikmiş işlerde son bir yılın en düşük seviyesi görüldü. Üretim, yurt dışı ve toplam siparişler hızlanarak yavaşlamaya devam ettiği için istihdamdaki artış sınırlı seviyede gerçekleşti. Girdi maliyetleri enflasyonu son 4 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşirken firmalar satış fiyatlarına daha ılıman bir artış yansıttı. Ürün fiyatları Ocak'tan bu yana en düşük hızda gerçekleşti. (Önceki PMI: 47,7)

Kara ve Deniz Taşıtları

PMI 46,0 ile eşik değerin altında kalmaya devam ediyor. Yeni siparişlerdeki düşüş üretimi, istihdamı ve satın alma faaliyetlerini olumsuz etkiledi. Üretimde son 4 ayın en ılımlı yavaşlaması kaydedildi. İstihdam hacmi Mayıs'tan bu yana en yüksek oranda azaldı. Girdi maliyetleri enflasyonu hızlanarak artmaya devam ediyor, Nisan'dan bu yana en yüksek seviyede gerçekleşti. Buna rağmen firmalar ürün fiyatlarına geçtiğimiz aya göre göre daha düşük bir oranda arttırdı. (Önceki PMI: 46,1)

KAYNAKLAR:

1. İstanbul Sanayi Odası 2025 Ocak Ayı PMI Raporu